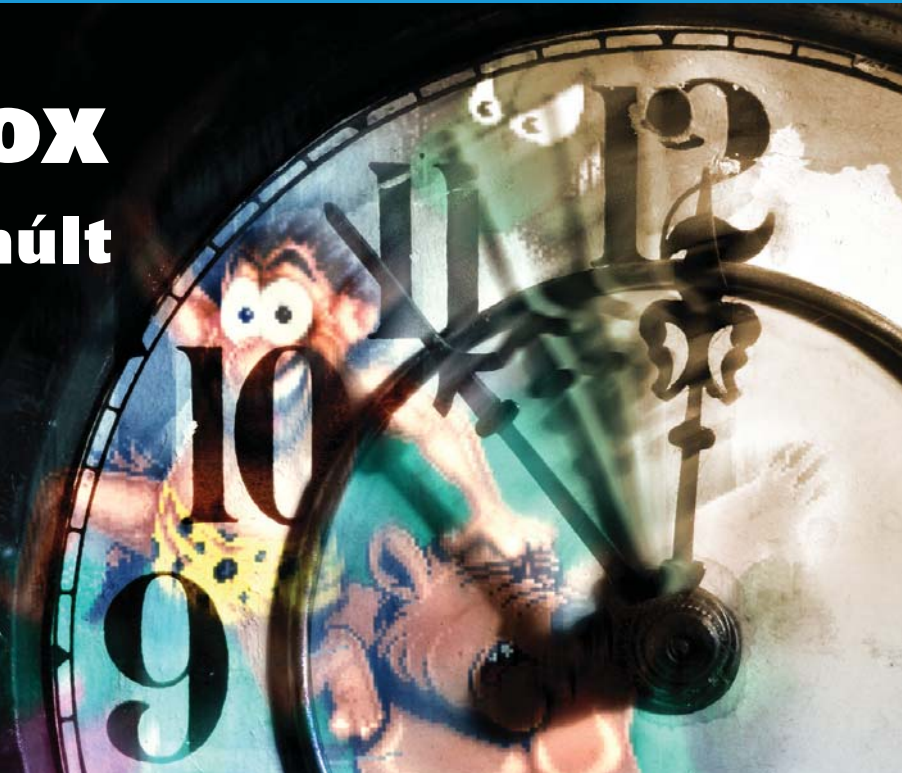

DOSBox

Kísért a múlt

© Kiskapu Kft. Minden jog fenntartva

Manapság szó szerint kísért a múlt. Előretörnek az egyszer már jól bevált dolgok, divat lett a retro. A DOSBox szintén segítségünkre lehet felidézni a múltat. Ez a program mint látni fogjuk, több mint egy DOS emulátor. Szép emlékeket ápolni jó dolog, ismerjük meg a DOSBox-ot!

Első hallásra, talán az elnevezés miatt, inkább gondolnánk egy ablakkezelőre, hiszen több ablakkezelő nevében megtalálható a *box* kifejezés. Akik még nem hallottak volna a *DOSBox* nevű emulátorról, és a régi szép időkben még keményen használták a *DOS* nevű operációs rendszert, azok remélem sok örömeiket fogják lelteni ebben az alkalmazásban. Akik pedig kimaradtak ebből a korszakból és nem ismerősek számukra azon kifejezések, mint *DOS-Navigator*, *Norton Commander*, *edit*, *autoexec.bat*, *config.sys*, *command.com*, *qbasic*, *PreHistorik*, *Prince* és még sorolhatnám, azoknak is ajánlatos megismerkedni a programmal. Azonban, mint említésre került, nem csak DOS programok futtatására alkalmas a *DOSBox*. Hivatalosan ez egy *x86 PC emulátor*. Még javában fejlesztés alatt áll, de a fejlesztők célja egy komplett *x86 PC emulátor* elkészítése. Természetesen a legtöbb platformra *portolva*

van. Jelenleg már támogatja bootolható lemezképek betöltését is. Alapból, ha nem alkalmazunk semmilyen különleges kapcsolót, vagy opciót akkor a jó öreg *DOS* indul el a *DOSBox* ablakában (1. ábra). Így varázsol ez az emulátor linuxos gépünkbe is egy igazi időgépet.

Gép a gépben

A *DOSBox* igen sok szolgáltatással rendelkezik már, amit általában egy *PC*-től elvárunk. Mint említettük megbirkózik a bootolható lemezképekkel, van modem és *IPX* emulációja, támogat számos hangkártyát, külső könyvtárakat lehet az emulált gépbe csatlakoztatni, több videokártyát tud utánozni, csak hogy egy párat említsünk a lehetőségek közül.

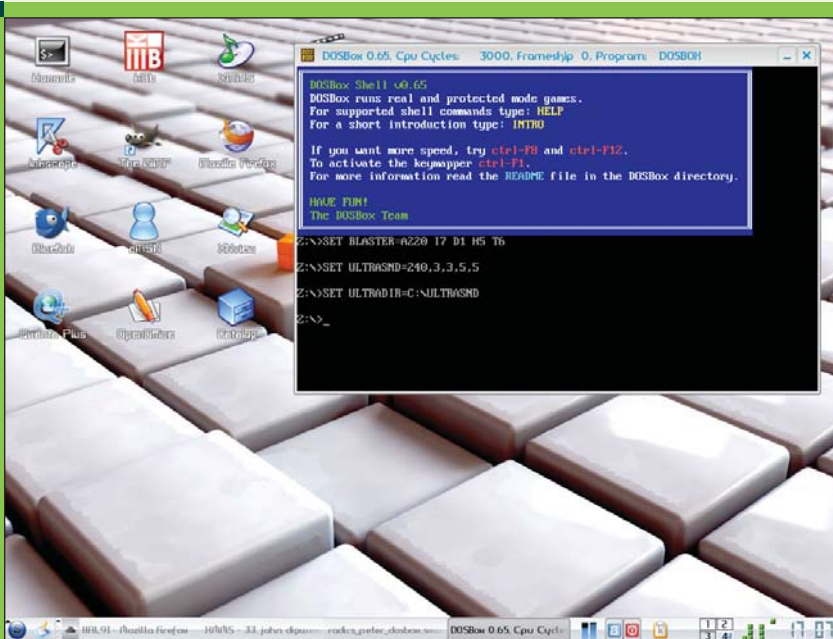
Beállítás

Hogy ne kelljen mindent mindig beállítani indítás után, a parancsorból ügyesen konfigurálhatjuk

a programot (lásd az 1. Táblázatot). A *DOSBox DOS promptja* alából minden olyan utasítást ismer, amit még a jó öreg *command.com* is tudott. Pár dologgal azért ez az utasításkészlet *kiegészült*, hiszen emulátorról van szó. A *mount* parancs segítségével külső, azaz a valódi gépünkön lévő könyvtárakat illetve meghajtókat csatlakoztathatunk be az emulátor fájlrendszerébe. Például :

```
mount c /home/jozsi/dos
```

A *c* itt a meghajtó betűjele. A *mem* parancs megjeleníti a rendelkezésünkre álló memória méretét. A *config* az aktuális beállításokat tudja kimenteni, hogy később ne kelljen megint beállítani a dolgokat. Ezt a konfigurációs állományt a parancsorból, az emulátor indításakor kényelmesen betölthetjük. A *rescan* parancs akkor lehet hasznos, ha egy, az emulátor fájlrendszerébe bekapcsolt könyvtár vagy meghajtó tartalma megváltozik. Ekkor ezen parancs újraolvassa a becsatolt helyeket. Az *imgmount* segítségével lemezképek becsatolását vihetjük végbe. Az *ipx* parancs az *IPX protokoll* emulációját bonyolítja le. Ezt az opciót először a konfigurációs állományban kell engedélyezni, majd a protokoll beállításait az emulátoron belül, ezen parancs segítségével lehet elvégezni.

1. ábra Indul az időgép

1. táblázat A DOSBox parancssori opciói

-fullscreen	Alapból teljes képernyőn indítja az emulátort
-startmapper	Induláskor átállíthatjuk a billentyűzetet
-noautoexec	Kihagyja a konfigurációs fájl [autoexec] alatti lépéseit
-c utasítás	Induláskor végrehajtja az utasítást
-conf fájl	Betölti a fájlból a konfigurációs beállításokat
-lang fájl	Betölti a fájlból a nyelvi elemeket
-exit	Kilép a programból ha a benne futtatott DOS alkalmazás sikeresen véget ért
-machine típus	A típusban adhatjuk meg, hogy milyen típusú PC-t emuláljon a program (hercules, pcjr, cga, tandy, vga); alapból a vga opció van bekapcsolva
-version	Megjeleníti az aktuális verziót

A beépített parancsokkal kapcsolatban a *DOSBox* a `help` parancs segítségével tud több információt szolgáltatni. A konfigurációs állomány helye, alapesetben a *home* könyvtárunk gyökere (`~/.dosboxrc`), de parancssorból könnyen betölthetünk máshonnan is beállításokat. A *DOSBox* tulajdonságait futási időben is tudjuk módosítani. A beállítások megváltoztatására különböző billentyűkombinációk nyújtanak lehetőséget (2. Táblázat).

A sebesség növelésénél figyeljünk oda! Ha túl sokat emelünk a sebesség értékén, akkor az ellenkezőjét érhetjük el. Az emuláció lelassulhat. Hogy mely értéktől következik ez be, az gépfüggő.

Indulhat az időgép

Már mindent tudunk, ami az emulátor üzemeltetéséhez szükséges. Lássunk hát példát az alkalmazására. Ha valakinek nem áll rendelkezésére régi *DOS* alkalmazás, de szeretné kipróbálni az *emulátort*, látogasson el

2. táblázat A DOSBox billentyűkombinációi

ALT+ENTER	Az ablakos és teljes képernyős mód között válthatunk
ALT+BREAK	Leállítja az emulációt
CTRL+F1	Elindítja a key-mappert, melynek segítségével a billentyűzet kiosztását módosíthatjuk
CTRL+ALT+F5	Segítségével AVI-ba rögzíthetjük az emulátor „képernyőjén” megjelenő eseményeket, a felvétel elindítása és megállítása is ezzel a kombinációval történik
CTRL+F5	Képernyő mentése egy PNG állományba
CTRL+F6	A hangkimenet mentése WAV fájlba
CTRL+ALT+F7	Az OPL parancsok rögzítése
CTRL+ALT+F8	A MIDI parancsok rögzítése
CTRL+F7	Növeli a frame kihagyások számát
CTRL+F8	Csökkenti a frame kihagyások számát
CTRL+F9	Kilép a DOSBoxból
CTRL+F10	Elegendi az egeret az emulátorból
CTRL+F11	Lassítja az emulációt
CTRL+F12	Gyorsítja az emulációt
ALT+F12	Letiltja a sebességkorlátozást, azaz maximalizálja az emuláció sebességét

a retrogames.intranet.hu oldalra. Itt temérdek régi *DOS* játékot találhatunk, természetesen jogtisztán letölthetőek, mivel a gyártók már ingyenesé tették őket, ahogyan eljárt felettük az idő. Készítsünk az öreg alkalmazásoknak a *home* könyvtárunkban egy külön könyvtárat, például `/home/jozsi/dos`. Ide pakoljuk

2. ábra PreHistorik: Vajon van olyan, aki nem emlékszik?

a kipróbálni kívánt alkalmazásokat. Parancssorból indíthatjuk ezután az emulátort így is:

```
dosbox -c 'mount c /home/jozsi/dos'
```

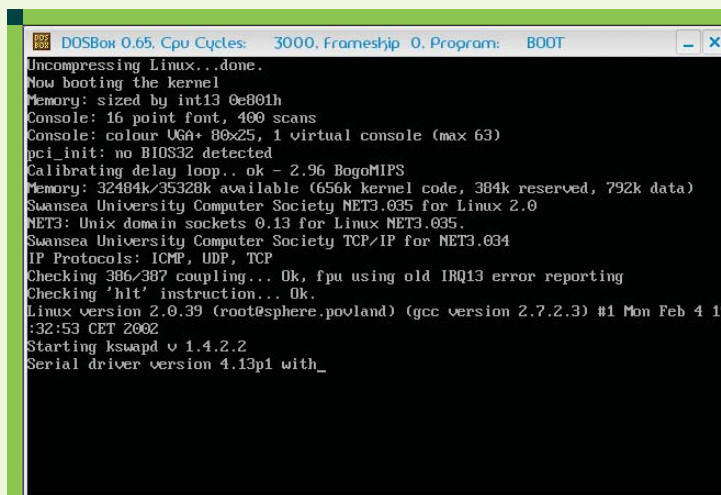
Ezek után már csak a „C:” jelű meghajtóra kell váltanunk és indíthatjuk is a „retro” alkalmazást (2. ábra).

Nem csak DOS

A *DOSBox* segítségével, mint látni fogjuk, igen könnyen indíthatunk el bootolható lemezképeket is. A mi esetünkben a *HAL91 Linux* disztribúció egy képét fogjuk bootolni (3. ábra). Indítsuk a *DOSBox*-ot majd csatlassuk azt a könyvtárat, ahol a bootolandó kép található. Ezek után váltsunk arra a könyvtárra az emulátorban ahol a kép található, vagy adjuk meg a boot parancsnál annak teljes elérési útját:

```
boot hal91.img
```

Remélhetőleg sikerült bemutatnom egy hasznos alkalmazást, és sikerült ezúton régi, kellemes érzések

3. ábra Linux bootol Linuxon

felidezéséhez segítenem pár embert. Ez az emulátor igen szépen fejlődik, érdemes látogatni a honlapját: dosbox.sourceforge.net. Régi DOS-os alkalmazásokra pedig könnyen rá lehet lelni az *Interneten*. Érdemes ellátogatni a www.opus.co.tt/dave/ lapra is. Sok hasznos DOS alkalmazást rejt ez a lap. Kellemes és hasznos időtöltést kívánok a *DOSBox*-hoz!

Radics Péter
 (peter.radics@gmail.com)
 Az ELTE-n tanulok programtervező matematikus szakon. Hobbim a kosárlabda, autóvezetés, web-design, programozás. Főleg webes alkalmazások fejlesztése érdekel. 4 éve megrögzött Linux felhasználó vagyok.